

OBZOR

Informační časopis *O B C E T M A Ň*

Ročník XXXVI.

Říjen 2024

Číslo 10/2024 (416)

**Kolik dní v říjnu uplyne do prvního deště,
po tolik dnů bude i v zimě pršet...**

stará česká pranostika

Z HISTORIE OBCE

Historia magistra vitae

Historie je učitelka života ... celá slavná věta zní v originále takto: *Historia est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis* – a v českém překladu: **Historie je svědectvím času, světlem pravdy, životem paměti, učitelkou života, zvěstovatelkou dávných dob.** Podívejme se v roce 2024 na historii Tmaně z tohoto pohledu a připomeňme si každý měsíc nějakou událost ze života Tmaně, Lounína, Slavík či Havlíčkova Mlýna a v jejím odkazu hledejme nápady, myšlenky a poučení pro úspěšné pokračování v díle předcházejících generací, díky jimž je dnes Tmaň dobré místo k bydlení. Tmaň si to určitě zaslouží ...

Lounín (2)

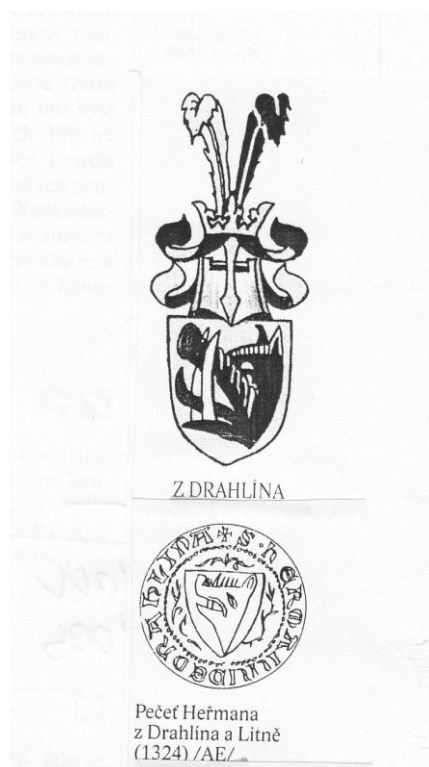
Lounín byl dle zápisů vysazen roku 1324 Heřmanem z Drahlína. S odkazem na tento údaj to znamená, že v roce 2024 si tato osada připomíná **700 let od svého vzniku**. To je sedm století dějů v dobách míru i v letech válečných. Jedná se o významné výročí v jeho historii, které by nemělo být v rychlém tempu života naší doby přehlédnuto.

Výřez z mapy třetího vojenského mapování (1872) s Tmaní a Lounínem.

Počátky Lounína se prolínají s historií Litně, jejímiž majiteli byl od roku 1195 rod Buziců. K rozštěpení tohoto rodu došlo v roce 1271, kdy zemřel Oldřich Zajíc z Valdeka, hradu u Hořovic. Jeho synové Budislav, Oldřich a Zdislav rozdělili panství tak, že Zdislav a jeho potomci dostali hrad Valdek, Oldřich dostal Žebrák s okolím a Budislav patrně zemřel, neboť není uváděn jako dědic. V roce 1271 se od rozsáhlého rodového panství oddělily další větve Buziců, které již tehdy sídlily na Drahlíně, v Litni, Kostelci nad Sázavou a jinde. Zdislav, který dostal hrad Valdek, byl nejvyšším komorníkem krále Václava II. a stál na straně mladého krále – sirotka po Přemyslu Otakaru II. – proti samozvanému a ctižádostivému správci české země a milenci ovdovělé české královny Kunhuty Záviši z Falkenštejna, hlavě Rožmberského rodu. Zcela v duchu své doby byl Zdislav „v roce 1291 zabit Pražany, když jim předal nějaké listiny ...“ Skončil stejně jako jeho odpůrce Falkenštejn – i jemu kat uťal hlavu. Všechny odštěpené větve rodu Buziců, které panovaly na území od Plzně přes Podbrdsko až k Sázavě, měly na památku Oldřicha Zajíce z Valdeku „na rozděleném štítě vedle sviní hlavy

ve zlaté též žlutého zajíce v poli modrém“ a přidávaly ke svému jménu přídavek „Zajíc“. Ze slavného rodu Buziců v té době „sedí na Litni“ Heřman z Drahlína – a vede se mu dobře, neboť roku 1324 staví vesnici Lounín.¹

Po Heřmanovi z Drahlína jsou na hlavní liteňské tvrzi uváděni Jaroslav rytíř z Litně a Oldřich z Litně (od roku 1378 do roku 1390, Oldřich pouze do roku 1379) a Zbyněk (někdy též Zdislav), panoš z Litně, na druhé tvrzi. Liteň byla tehdy „mezi majitele tvrzí dělena“ spolu s okolními obcemi. Rytíř Jaroslav poskytl roku 1381 roční plat 26 zlatých převoru a bratřím mnichům ze sv. Tomáše na pražském předměstí.

Pravděpodobně dalším majitelem Lounína koncem 14. století byla kapitula sv. Víta, která zřejmě získala část Lounína donací či koupí v téže době. Část Lounína vlastnilo královské panství Točnick a tato část byla v druhé polovině 16. století v majetku Lobkoviců.

Jméno kapituly sv. Víta na začátku 15. století pocházelo z různých nadání, které se rozkládalo v nejrůznějších končinách české země – patřil k nim i výše zmiňovaný Lounín u Tmaň za Berounem. Ze seznamu nadání k oltářům chrámu sv. Víta v Praze před rokem 1415 vyplývá, že u oltáře sv. Antonína bylo nadání ve Rpetech u Hořovic v Louníně u Tmaň, které činilo 20 kop 19 grošů.²

Smlouvou³ dne 13. dubna 1556 učiněnou prodal král Ferdinand I. Janu staršímu z Lobkovic zámek Točnick s pustým zámkem řečeným Žebrákem a k tomu mnohé dědiny, vsi pusté a ve vsích Hodyni, **Louníně**, Bykoši a Levíně pustiny s platem na horách železných řečených na Svatém a na hamru ležícím nad Královým Dvorem.

Na Tmaň i Lounín, stejně jako na všechny obce na Podbrdsku, měly velký dopad restrikce po porážce českých stavů na Bílé hoře a po následné třicetileté válce⁴. V Dějinách konfiskace v Čechách po roce 1618 se dočteme, že Tmaň s pivovarem, vinicí, chmelnicí, lesy a rybníky, **dvůr poplužní ve vsi Louníně**, vísku Slavíky, vsi Málkovy, Měňany (díl) se dvěma mlýny, podacím kostelním s jedním člověkem ve vsi Koněprusích, k těmto podacím náležitým – koupil

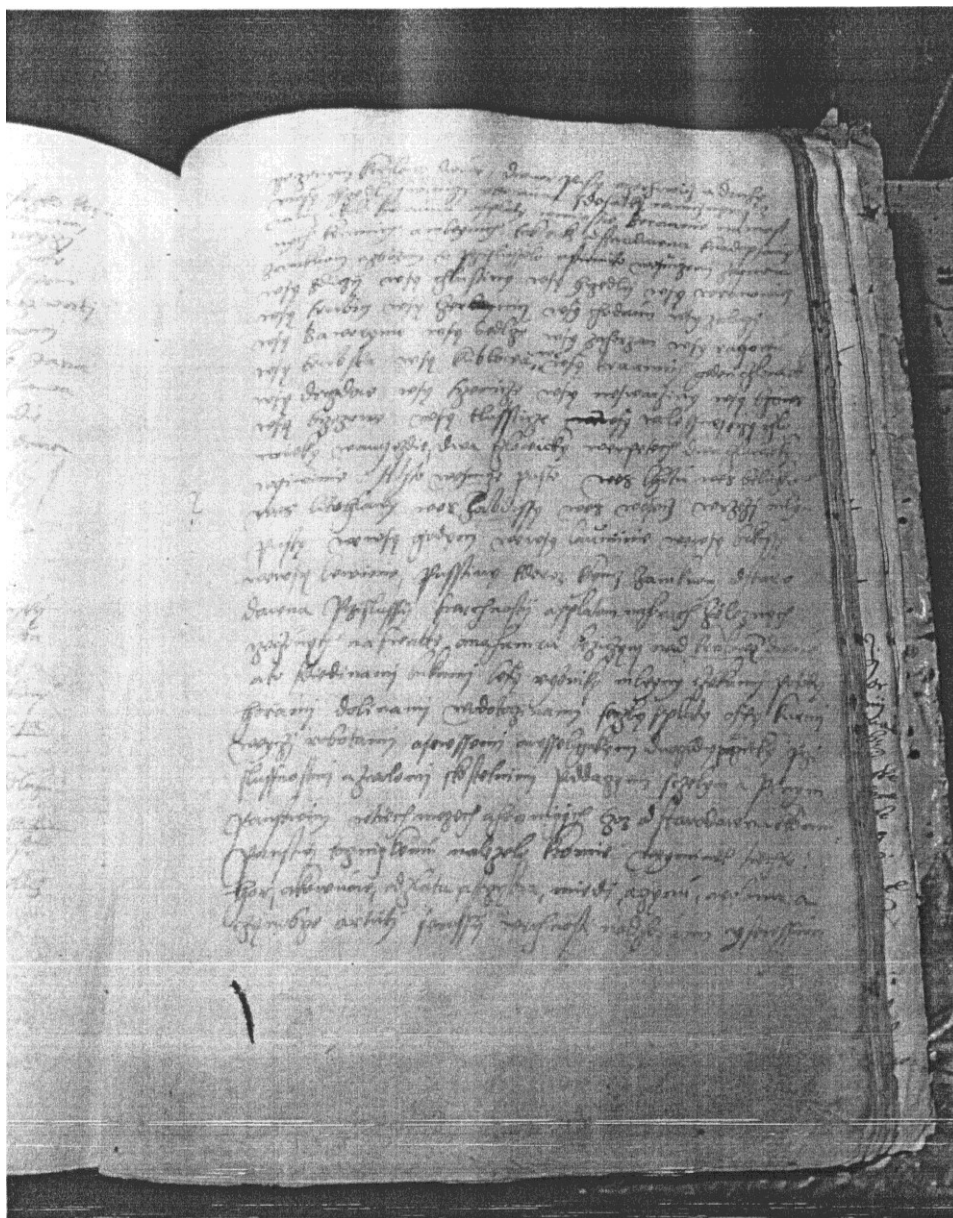
¹ Zdeněk Zdrůbek: Z liteňských letopisů

² Tomek: Dějiny města Prahy – Majetek kapituly sv. Víta

³ Desky zemské větší – viz foto se záznamem z roku 1556 o prodeji Točnicka včetně vsi Lounína Janu z Lobkovic

⁴ Dějiny konfiskace v Čechách po roce 1618. Tomáš Václav Bílek, 1983.

roku 1590 Václav Trmal z Toušic od bratří svých Vratislava, Jana a Mikuláše, jakožto statek otcovský, jim společně náležitý, za 7000 kop grošů českých (D. Z. 167, C 17). Ves Lounín koupil roku 1620 k ruce sirotka Jana Václava po Zdeňkovi Trmalovi jako poručník Jaroslav Otta z Losu. Podle císařské resoluce ze dne 16. září 1622 bylo zabráno jmění po Zdeňkovi Trmalovi a byl mu konfiskován statek jeho Tmaň, a to tvrz, ves a dvůr poplužní Tmaň, ves a dvůr poplužní **Lounín s vinicí**, a ves Málkov, vše s 27 poddanými.

Jednalo se na tu dobu o poměrně velký majetek⁵, jehož součástí byl i Lounín. Pokusíme-li se odhadem přepočítat jmění rodiny Zdeňka Trmala z Toušic a na Tmani, ke které patřily ves Lounín, ves Slavíky, ves Málkov, ves Měňany, ves Koněprusy a ves Podskalí, zjistíme, že podle konfiskačních listin z roku 1623 byla skutečná hodnota Tmaňského panství odhadnuta na 51 700 kop grošů míšenských, bez svršků, které měly hodnotu dalších nejméně 44 000 kop grošů míšenských. Celková hodnota tmaňského panství tak činila skoro 100 000 kop grošů míšenských. Panství bylo přenecháno tajnému radovi Královské komory Janovi Menclovi hraběti z Kolsdorfu za pouhých 17 233 kop grošů míšenských a svršky za cca 20 000 kop

⁵ Rod Trmalů z Toušic – Tmaňská větev. Ing. Vratislav Jan Trmal z Toušic. Vydáno v roce 2008 jako příloha časopisu OBZOR.

grošů míšenských. Pokud bychom to chtěli převést na současnou měnu, dopočítáme se složitým přepočtem k hodnotě jmění rodiny Zdeňka Trmala z Toušic a na Tmani v roce 2006 ve výši cca 200 milionů korun českých.

Po bitvě bělohorské rozpoutala se velká náboženská válka, která sužovala naši vlast po plných třicet let. Dějiny té doby jsou plny bídy a utrpení. Bylo toho tolik, že se člověk diví, jak to mohli lidé vydržet. Naším krajem procházelo vojsko saské, švédské, francouzské. Zvláště pochod švédského vojska s Banerem byl poznamenán loupežemi a ohněm na mnoho kilometrů podle hlavní silnice (pasovské) vedoucí z Prahy na západ přes Beroun a Zdice k bavorským hranicím. Jisto je, že ani Lounín s Tmaní této pohromě neušly, neboť obě vesnice jsou v blízkosti této silnice. Lidé prchali před ukrutníky do lesů, zanechávali jim v plen své statky, aby uhájili holé životy. V roce 1653 byl Lounín příslušenstvím panství Radouš.

Soupis poddaných podle víry v roce 1651

V roce 1651 byl proveden soupis poddaných podle víry. Do dnešní doby se nám dochovaly z Lounína údaje z tohoto soupisu, údaje z Tmaně se nedochovaly. Tyto údaje jsou až na drobné rozdíly (vzniklé pravděpodobně při přepisu) nejen identické s údaji obsaženými v Berní rule, jejich porovnáním také zjistíme, že jsou naopak daleko přesnější. Majitelem Lounína byla v té době kapitula svatého Víta Praha.

Ves Lounín:

Šebastián Kolář	p	hospodář	30	k
Anna	p	žena	25	k
Lidmila Liscová	p	vdova	50	k
Mikuláš Šidlo	p	rychtář	40	k
Anna	p	žena	35	k
Marjána	p	dcera	15	k
Jiřík Komínek	p	hospodář	24	k
Kateřina	p	žena	30	k
Jakub Novej				nekatolický chtící se pryč odebrat, není naděje jich
Anna		žena		nekatolický chtící se pryč odebrat, není naděje jich
Jakub		syn		nekatolický chtící se pryč odebrat, není naděje jich
Dorota		dcera		nekatolický chtící se pryč odebrat, není naděje jich
Matouš Klíma	p	chalupník	40	k
Anna	p	žena	30	k
Matěj Kautskej	p	chalupník	25	k
Marjána	p	žena	30	k
Vavřinec Kubas	p	podruh	35	k
Marjána	p	žena	30	k
Dorota Šlementka	p	podruhyně	30	k
Jan	p	syn	12	k
Jakub N.	p	čeledín	15	k
Anna N.	p	služebná	17	k

autor Jaroslav Horáček

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Církev římskokatolická

Mše sv. se koná v říjnu 2024 v obvyklém termínu – tzn. čtvrtou sobotu v měsíci, která připadá na sobotu 26. října 2024 v 16:30 hodin.

Aktuální ohlášky nebo informace o mších sv. a o životě v Římskokatolické farnosti Žebrák najdete na webových stránkách www.farnostzebrak.cz.

Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně a okolí navštívit v Římskokatolické farnosti Žebrák každou neděli v 8:00 hodin ráno a středu v 16:30 hodin odpoledne mši sv., je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

autor Jaroslav Horáček

Církev československá husitská

Bohoslužby říjen:

Bohoslužby se konají pravidelně každou neděli od 10:00 hodin v Domově Senlife a od 16:00 hodin ve Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani

Dne 13.10. 2024 upozorňujeme na změnu - Bohoslužba se koná v Betlémské kapli u příležitosti 600. výročí Jana Žižky. V těchto dnech nebude Bohoslužba ve Sboru ani v Senlife.

Dne 28. 9. 2024 se konala ve Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani od 15:00 hodin SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBA – DEN ČESKÉ STÁTNOSTI. Při slavnosti přijala svátost křtu Šárka Marie Holečková a stala se tak členkou naší Náboženské obce ve Tmani. Srdečně gratulujeme a vyprošujeme Šárce Marii mnoho radosti v Kristu. Doprovodný program slavnostního dne probíhal na farní zahradě. Berounští měšťané svými působivými vystoupeními připomněli dobu středověkou a 600. výročí slavného vojevůdce Jana Žižky. Poutavou přednášku o vojevůdci si připravil člen CČSH JUDr. Miroslav Houška a vše zakončila vernisáž výstavy obrazů paní Evy Serbové. Paní Eva se ve své tvorbě inspiroje českou krajinou. Obrazy měly veliký úspěch a již se několik děl prodalo. Děkujeme paní Evě za výtěžek, který putoval na dobročinné účely. Děkujeme velice OÚ Tmaň za dotaci na uskutečnění důstojné akce.

Dne 5.10. 2024 si vysloužili před Bohem (v Jindřichově u Jablonce nad Nisou) svátost manželství Šárka Marie Holečková a Martin Zigler. Novomanželům Ziglerovým přejeme hojnost Božího požehnání a láskou naplněnou společnou cestu životem.

Ve dnech 11.10. -13.10. 2024 srdečně zveme na slavnost k 600. výročí Jana Žižky v Betlémské kapli (vstup volný, nebo dobrovolné vstupné). Podrobný program na stránkách <https://janzizka600.cz/> Oslavy Jana Žižky 2024 (janzizka600.cz). Dne 14. 10. se akce pro školy v Betlémské kapli zúčastní i tmaňská základní škola.

Dne 17.10. 2024 od 17:00 hodin se můžeme těšit na další přednášku p. profesora Čorneje ve tmaňském Sboru. Tentokrát na přednášku pod názvem Dva životy Jana Žižky. Kulturní akce je doprovázena hudebním vstupem - novou skladbou, melodramem, Blahoslava Rataje Hádání Žižky s Antikristem. Bratr Rataj tuto skladbu vytvořil pro NO CČSH ve Tmani a poprvé ji v premiéře uvede právě dne 17.10.2024.

Dne 24.10. 2024 od 15:00 hodin se uskuteční další z přednášek DC Světlušky v domově Senlife - Čaj s Janem Amosem Komenským. Tentokrát o herci Zdeňku Štěpánkovi a jeho vztahu k Tmani a zámku. Těšíme se na všechny, kdo mají chuť měnit svět k lepšímu, setkávat

se a hledat v historii inspiraci pro dnešek.

Dne 28.10.2024 od 15:00 hodin se koná slavnostní Bohoslužba ve Sboru Jiřího z Poděbrad jako každý rok tradičně ve Státní svátek. Srdečně zveme všechny.

PŘÍPRAVY NA KŘEST, SVATBY PO PŘEDCHOZÍ DOMLUVĚ.

Kontakt: 602 766 899

Náboženská obec CČSH ve Tmani FB: @ccshtman

Dětské centrum Světlušky

Říjen 2024

Pravidelné schůzky Světlušek ve Sboru Jiřího z Poděbrad:

Úterý a čtvrtek od 15:00 do 16:30 hodin.

Světlušky vyzvedáváme ze školní družiny ve 14:45 -14:50 hodin

(Schůzky se nekonají ve dnech 8. a 10.10.2024). V tyto dny probíhá příprava na velké výročí v Betlémské kapli, kam i Světlušky a další děti s rodiči zveme na sobotu od 10:00 do 14:00 hodin. Od 13:00 do 14:00 představí naše oblíbená spisovatelka Klára Smolíková svou novou knihu Jednooký, aneb malá knížka o velkém Žižkovi. Těšte se na autogramiádu a skvělá dobrodružství při čtení.

Děkujeme Vám všem za podporu Světlušek v soutěži Měníme svět k lepšímu. Soutěže, která je vyhlašována od roku 2020 na stránkách Jan Amos Komenský - příběhy lidskosti, jsme se zúčastnili již po několikáté a letos jsme se díky Vašemu hlasování sms zprávami umístili na krásném třetím místě. Děkujeme Vám, že jste nás posunuli na bronzovou příčku. Děkujeme panu Jozefu Buckovi po x té za výrobu stojánků na dětskou akci v Betlémské kapli. Paní Janě Šmídové děkujeme za výrobky na akci pro útulky a OÚ Tmaň a paní Tereze Cholevové za pozvání k účasti a skvělou spolupráci.

Osobně:

Děkuji všem Světluškám, protože mne inspirovaly k malování. Za další inspiraci jsem vděčná paní Evě Serbové, Milli Janatkové, spisovatelce Kláře Smolíkové a kamarádce Lence Milerové a Lence Svobodové. Díky Vám probíhá výstava v Café Vítkov na počest 600. výročí Jana Žižky. Výstavu můžete navštívit v otvírací časy kavárny v památníku. Užijete si nádherný výhled i příjemné prostředí. Děkuji panu Jaromírovi Skalickému za možnost vystavovat v netradičních prostorách, zpěvákovi Petrovi Urbánkovi a Michalovi Cermanovi (StarDance) za perfektní hudební zahájení vernisáže a Anetě Špačkové za povedenou pozvánku. Děkuji dalším i Vám a srdečně zvu do prostor na Prahou v místě slavné bitvy.

autor Jana Šmardová

Náboženská obec
Církve československé husitské ve Tmani
srdečně zve

ve čtvrtek 17. 10. 2024 od 17 hodin

při příležitosti 600. výročí Jana Žižky z Trocnova
na přednášku

DVA ŽIVOTY JANA ŽIŽKY

prof. PhDr. Petra Čorneje, DrSc.

pod záštitou

patriarchy Církve československé husitské

ThDr. Tomáše Butty, ThD.

v úvodu zazní nová skladba

Melodram na báseň Jaroslava Janovce

HÁDÁNÍ ŽIŽKY S ANTIKRISTEM

Blahoslava Rataje DiS.

Akce se koná ve Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani.

Rezervace: 602 766 899, FB: @ccshtman

Z HISTORIE TMAŇE – 56. DÍL

Tmaňský a lounínský místopis – část 10 – Západ 3

Po měsíci se zase vracíme k místopisu - dnes víceméně jenom lounínskému. Podařilo se mi dát dohromady malou partu lidí, kterým záleží na tradici a kteří mají zájem na tom, aby se názvy míst v okolí jejich bydliště nevytratily do neznáma. Celá řada dnešních názvů platí již hezkou řádku let a podíváte-li se na mapy třeba z roku 1840, můžete to názorně vidět. Jeden z takových příkladů jsem zařadil i do dnešního povídání. To bude bohužel tak trochu na přeskáčku. Dá-li Pánbůh a dožiji se konce tohoto povídání, pokusím se v budoucnu vše nějak systematicky srovnat.

Takže, vážení, ponořme se do lounínských místopisných názvů tak, jak se nám je během poslední doby podařilo postupně dohledat.

Vycházíme ze zprávy Bohumila Douska z roku 1974, zkusíme doplnit věci, které v jeho práci chybí a pochopitelně také doplňujeme věci nové, které se v posledních padesáti letech objevily nebo ty, na něž pan řídící zapomněl. Držte nám palce, je to makačka.

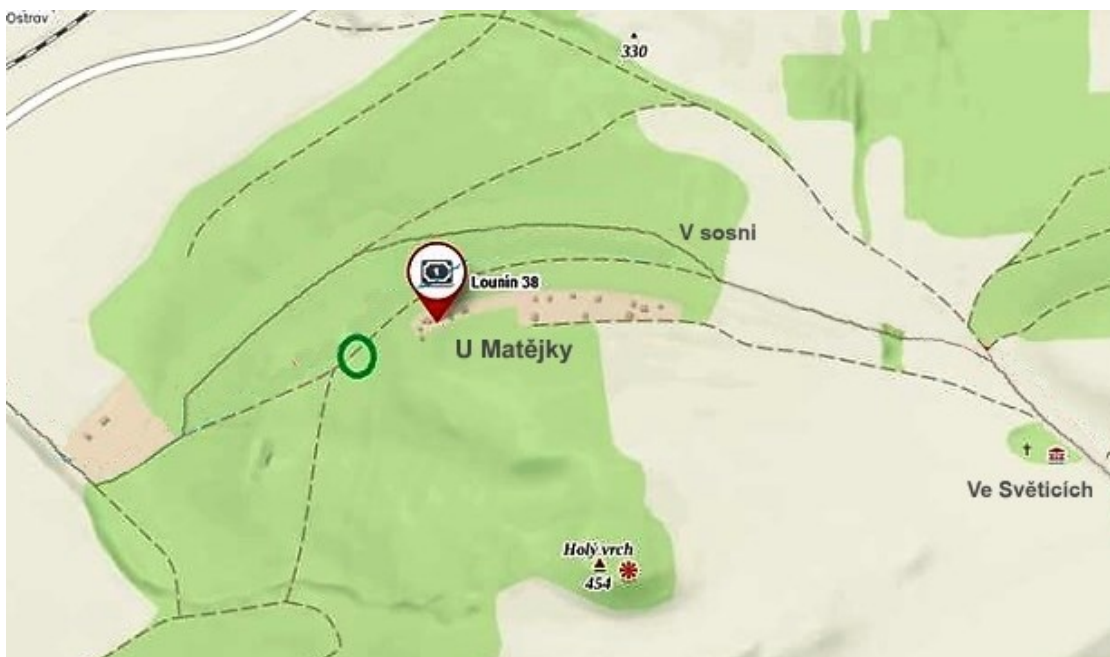
Za zahradou – místo na konci Lounína po pravé straně cesty těsně před křižovatkou Lounín – Světice – Chodouň. Pozemek má kupodivu stále stejné parcelní číslo jako před léty - 30/3. V 50. letech, kdy byl na Louníně postaven nový kravín, sloužila i jako přístupový prostor k jeho zadní části. Důvod byl jednoduchý – veškerý provoz související s kravínem (dovoz sena, obilí a dalšího krmení, odvoz hnoje a močůvky) tak nemusel být provozován přes náves. Dnes je v soukromých rukou.

Kotlinovka – pojmenování části cesty mezi lounínským domem č.4 a Světicemi (dnešní parcelní číslo 1005). Bohumil Dousek a jeho následníci o tomto místě uvádějí, že si občan tohoto jména vytesal v břehu díru – boudu, ve které až do zákazu bydlel. Ověřit si, kdy to bylo, proč to ten pán dělal, zda je toto tvrzení přesné, dnes už asi těžko dokážeme.

Faktem zůstává, že na Louníně v domě č.p. 23 jakýsi pan Josef Kotlin bydlel. V análech z ledna 1929 se o něm můžeme dočíst, že se narodil na Louníně 1.11.1847, že byl počátkem roku 1929 vdovec, v penzi, že byl náboženství československého a že zemřel 13.3.1934. Zda bydlel i v boudě – o tom jsem nikde nic nenašel. Název Kotlinovka se stále používá, pojmenování Kotlinova bouda dnes prakticky nikomu již nic neříká.

Jindra Bartoníček k názvu doplňuje: Kotlinovka - v místě dnešní cesty (současné p.č. 1005 a hranice pozemku p.č. 1068) byl vytvořen zářez do terénu (možná z důvodu snazšího průjezdu do pole). V místě byly 2+1 jámy-kotle, ve kterých se zejména po deštích udržovala voda, kterou místní používali v hospodářství. Vodu v množství závislém ve značné míře na počasí obsahovala i strouha nacházející se podél cesty.

U Matějky je skupina asi 12 zahrad (některé s jakousi chatou či jakýmsi zahradním domkem). Zahrady mají převážně pražské vlastníky a celému areálu se říkalo podle jednoho z majitelů.

Jak se k této kolonii dostat? Snadno – jdete-li od Světic kousek po „dálnici“ směrem na Zdice, odbočíte hned první polní cestou za Světicemi doleva a po nějakých 200 m jste u první zahrady.

Můžete ale od Světic pokračovat po „dálnici“ až k Sosníčku, kde však musíte „dálnici“ opustit a jít pořád rovně lesní cestou podél spodního okraje kolonie. Většina zahrad má vchod z obou stran.

Na plánu Jindry Bartoníčka vidíte obě cesty vedoucí od Lounína k zahrádkám. „Dálnice“ je vyznačena plnou čarou, ostatní cesty čárkovaně. Zelené kolečko označuje přibližně místo další lounínské studánky s přístřeškem, kterou využívala převážně rodina Matějků, jejichž domek s číslem 38 Jindra vyznačil.. Někde poblíž této studánky bývala i třetí lounínská pláňka, o které píšu o pár řádků níž.

U pláňky (v původních pramenech je uváděn poněkud zavádějící název - U plaňky). Zatímco – jak jistě všichni víte - plaňka je tyč v dřevěných plotech, pláňka je planý (nešlechtěný, nenaroubovaný) ovocný strom. V okolí Lounína jsou (alespoň pokud je mi známo) tři poměrně známá místa, na kterých takovéto stromy rostou nebo rostly. Shodou okolností se ve všech třech případech jedná o hrušně.

Žádný z mých předchůdců se nezmiňuje o tom, v kterých místech se pláňka vyskytuje či vyskytovala, takže jsme museli pátrat.

První z nich stojí kousek od křižovatky cest Lounín - Tmaň – Chodouň na červené turistické stezce do Neumětel, druhá je na severu Lounína rovněž na této stezce asi 100 m za rozcestím červené a zelené TS směrem ke Zdicům.

Tu třetí, která jediná odpovídá popisu pana řídícího Douska – („*leží v cípu pole nad lesem*“), a která je s největší pravděpodobností ta pravá, mně připomněla moje plzeňská sousedka paní Věra Peterková (za svobodna Bastlová), která díky příbuzenským vztahům trávila v dřívějších letech na Louníně hodně času.

K této pláňce se před nějakými šedesáti lety dalo dostat od Světic podél zahrádkářské kolonie U Matějky.

Zmíněná pláňka se nacházela jen několik desítek metrů za tehdy poslední zahradou.

K pláňce bývalo možné se dostat i z opačné strany – od Zdic. Na trase „dálnice“ jste museli odbočit ze silnice akátovou alejí doprava a dojít ke skupině několika málo chat nad Zdicemi. Na jejich konci stával po válce osamocený železniční osobní vagon, který tenkrát dobře posloužil i k letnímu bydlení. Jak ho tam tenkrát dostali, ví dnes snad už jen Pánbůh. Hned za ním odbočovala z „dálnice“ směrem vzhůru lesní pěšina. Na jejím konci – již mimo les – stála po levé straně pěšiny tahle pláňka. Hned naproti ní – na druhé straně pěšiny rostly krásné exempláře muchomůrek zelených. Pěšina pokračovala směrem k Matějkovi a ke Světicům.

Pláňka u rozcestí Tmaň – Lounín – Chodouň

Pláňka na „dálnici“

Byl jsem se tam podívat v první polovině letošního srpna. S Tomášem jsme pláňku celé tři hodiny hledali, prolézali nemožným terénem – bezvýsledně. Volné - pouze trávou zarostlé pole, na kterém tenkrát pláňka stála, je dnes totálně zarostlé hustým lesem – stromy o průměru 15 – 20 cm, tehdejší cesta je zapadaná suchými větvemi a zarostlá různým křovím – prostě užili jsme si. Bohužel zbytečně. Možná stojí na některém soukromém pozemku na konci místních zahrádek, ale tam jsme se neodvážili. Takže fotka téhle pláňky v povídání chybí.

Zdická alej akátů na „dálnici“ má jednu malou zajímavost. Pole po její západní straně bylo místem natáčení části šestého dílu TV seriálu Plechová kavalérie. Pokud jste ho viděli, jistě si vzpomenete na to, jak v jeho šestém díle nazvaném Svah došlo k převrácení kombajnu. Tahle havárie byla natáčena právě zde. Můžete mi

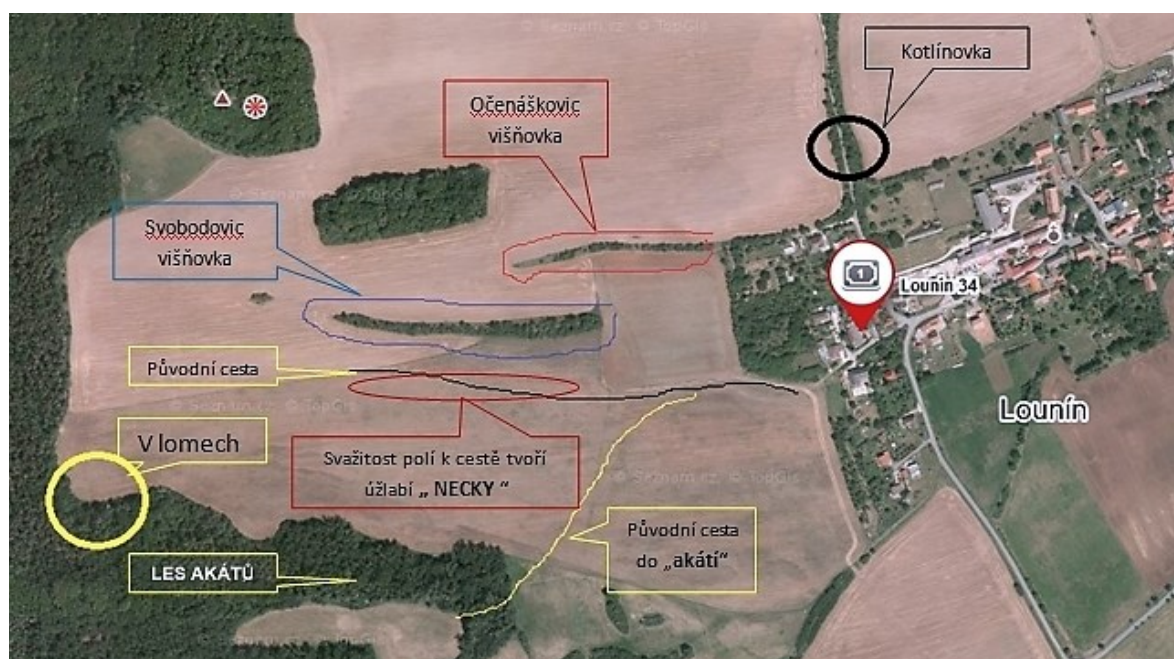
věřit – osobně mi to potvrdil dnes již bohužel nežijící výborný plzeňský herec Jirka Samec, kterému havárii v seriálu nakonec přišli. I když v době havárie kombajn neřídil.

Takže až pojedete ze Slavík do Zdic, mrkněte na pole po levé straně silnice před poslední zatáčkou k Litavce – tam to bylo.

Na snímku Jindry Bartoníčka můžete vidět řadu pomístních míst v okolí Lounína – lounínské višňovky, Kotlínovku, Akátí, Necky, V lomech a další místa.

Označené šipkou a 1 je např. místo nazývané **Za Smržem**, což bylo jméno pána, který bydlel v domě č.p. 34.

O něco níž bydlel pan Hříbal, jehož jméno se v prvotním místopisu Bohumila Douska také uvádí – **Za Hříbalem**. Dnes jsou oba pozemky v podstatě zastavěné.

V neckách – Bohumil Dousek píše: stěny pozemků tvoří tvar neck. Jindra Bartoníček upřesňuje polohu místa a důvod pojmenování: Svažitost polí k cestě úžlabí – necky.

Višňovky na Louníně

Díky Jindrovi Bartoníčkovvi (jednomu z mých lounínských pomocníků) doplňuji počet višňovek v okolí Lounína. Kromě Houbovic višňovky zde byly ještě višňovky další, pojmenované rovněž po svých majitelích. Byly to višňovky pánů Svobody a Očenáška, které můžete vidět na mapce a višňovka páně Kouckého poblíž jeho bydliště u domu č.p. 24. O té první se zmiňoval už pan řídící Dousek, ty další můžeme doplnit. Lounínští starousedlíci mi jistě dají za pravdu.

Nevím, do jaké míry jsou dnes tyto višňovky ještě plodné, ale skoro bych řekl, že už mají svá nejlepší léta hodně za sebou.

V blízkosti Lounína tak zbývá poslední - nově vysázená třešňová alej z roku 2022 podél polní cesty spojující silnici do Chodouně s Lounínem, o níž jsem se již zmínil v 7. díle tmaňského místopisu a o níž jste byli informováni v červencovém Obzoru roku 2022.

Nicméně pochybuji, že si v dnešní uspěchané době ještě někdo pamatuje, co bylo před více než dvěma roky, je to už přece jen dost dlouhá doba, a proto si myslím, že nebude na škodu si tenhle článek připomenout.

Výňatek z Obzoru 07/2022: Výsadba třešňové aleje

Rádi bychom vám představili novou třešňovou alej, kterou jsme vysázeli na obecním pozemku č. 921.

Cesta, která tu kdysi spojovala Lounín s dolní částí obce a která končí u silnice vedoucí na Chodouň, se svojí šířkou přímo nabízela k výsadbě stromořadí. Bylo vysázeno 42 vysokokmenů, se zastoupením 7 tradičních odrůd, které jsou nejen velmi chutné, ale i velmi odolné. Jedná se o generacemi osvědčené odrůdy, které lze pěstovat zcela bez chemie. Jsou vhodné k přímému konzumu i ke zpracování. Staré odrůdy ovocných stromů patří k našemu kulturnímu dědictví, které tak prostřednictvím tohoto projektu můžeme "oživit".

Děkuji všem, kteří se na výstavbě této aleje podíleli, výčet jejich jmen by byl poměrně dlouhý.

Jmenovitě bych tedy poděkoval alespoň paní Evě Kinclové za výběr a zajištění vhodných stromů i za odborné zahradnické práce na tomto projektu. Snad bude brzy tato alej místem vašich procházek a na třešních si pochutnají všichni ti, kteří je mají v oblibě...

Jaromír Frühling

Jdeme-li Kotlinovkou ke Světicím, máme po levé ruce polnost, která má od nepaměti název **U vlčí jámy**. Bohumil Dousek o tomto místě napsal, že pozemek má četné dolíky – jámy, Jindra Bartoníček říká v podstatě totéž – není tedy důvod tomu nevěřit. Skutečnost, že pojmenování pozemku už je hodně staré, dokazuje i mapa z roku 1840, kterou mi poslal Jindra Očenášek. Na mapce jsou navíc kromě místa **U vlčí jámy** vidět i další místa lounínského

místopisu **Na radlici a Pod sady** se stále trvajícím pojmenováním. Zajímavý je i pohled na samotný Lounín z roku 1840.

Podíváme-li se kousek před Světicemi západním směrem vidíme největší lounínský kopec –

Holý vrch, s výškou 454 m/n.m. Vrch byl původně bez stromů, z jeho vrcholu býval nádherný výhled jak do západní oblasti zdické kotliny a dále směrem na Žebrák, tak i východním směrem na Tmaň i na Suchomasty. Poslední den v dubnu se zde „pálívaly čarodějnice“. Dnes je totálně zarostlý.

Studený vrch

Holý vrch

Svěstice

Jihozápadně od něj je vrch **Studený** s výškou 418 m/n.m. Oba kopce můžete vidět na přiložené fotografii

Na bubnech – mí předchůdci toto místo neuvádí. My jsme tímto názvem říkali úvozové cestě a svahu po levé straně Lejškova, kudy dnes vede červená turistická stezka Zdice – Neumětely. Někdy v první polovině padesátých let se po dešťové průtrži touto cestou valilo mohutné množství vody, která vytvořila jakési poměrně mohutné hrby. Jezdili jsme sem jako kluci lyžovat - lyžování v těchto místech bylo oproti ostatním terénům v okolí mnohem náročnější, sjezd sice nebyl dlouhý, výšlap nahoru také nebyl jednoduchý, ale lyžování v těchto místech bývalo opravdu zážitek.

Pod Lejškovem – pole pod Lejškovem po pravé straně cesty od křižovatky Tmaň - Lounín – Chodouň. V této lokalitě je kolem padesáti pozemků patřících dnes cca devatenácti majitelům. Do lokality spadá i rybník Plátěnka - V lukách, o němž již bylo psáno v 2. díle místopisu,

Jakousi zajímavostí je, že jeden z těchto pozemků o výměře 20763 m² patří podle katastrálních údajů občanu Aloisu Smržovi z města Idyllwild, v Kalifornii v USA.

Na bubnech

Pod Lejškovem

Tolik pro tento měsíc, postupně ukrajujeme z nejasných místopisných názvů jeden za druhým. Snad se nám bude dařit i dál.
Držte nám palce.

autor František Procházka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA TMAŇ

Vážení čtenáři,
bohatou fotodokumentaci k níže popisovaným akcím a aktuální informace naleznete na webových stránkách – www.skola-tman.cz

Mgr. Táňa Dvořáková – ředitelka ZŠ a MŠ Tmaň

Základní škola

Školní rok 2024/2025 byl zahájen pedagogickými pracovníky v přípravném týdnu. Do školy nastoupili všichni původní pedagogové, které ještě doplnila jedna nová vychovatelka a také nový pan učitel na tělesnou výchovu. Škola opět ožila přípravami tříd a výzdobou chodeb na zahájení nového školního roku. V tomto týdnu se uskutečnilo také školení BOZP všech nových pedagogických pracovníků.

V pondělí 2. září poprvé zavítalo do naší školy 31 prvňáčků spolu se svými rodiči i prarodiči. V letošním roce máme opět dvě první třídy, I.A a I.B. S úsměvem na tváři je očekávaly jejich třídní paní učitelky Marcela Závorová a Kateřina Vanická, které se na všechny své nové žáčky moc těšily. A protože je první den ve škole velmi významný nejen pro děti, ale i pro jejich rodiče, všechny také přivítala ředitelka školy paní Taťána Dvořáková, 1. místostarosta obce pan Antonín Kiml, zástupci VÁČS paní Pavla Kovačiková a pan Pavel Stochla, za ŠR pan Milan Kopačka - předseda ŠR, za MS HORA Tmaň Petr Krejčí ml. a za SDH Tmaň pan Josef Ježek. Všem děkujeme za jejich milá slova i malé dárečky. Tím skončila oficiální část slavnostního zahájení nového školního roku. Ve zbývajících částech jedné vyučující hodiny informovaly třídní učitelky rodiče, ve svých kmenových třídách, o organizačních záležitostech školního vyučování na druhý den a třídních schůzkách a také se seznámily s novými žáčky. Kolem deváté hodiny si rodiče své děti opět odvedli domů.

Ve 2. – 5. ročníku proběhlo také slavnostní zahájení nového školního roku a přivítání po prázdninách třídními učitelkami. Významný je tento školní rok i pro naše pátáky, kteří se na jeho konci s naší školou rozloučí.

Všem dětem přejeme hodně nových poznatků, zajímavých zážitků a akcí, skvělých kamarádů a co nejvíce úspěchů a pěkných známek. Rodičům přejeme spoustu trpělivosti a hlavně hodně radosti ze svých dětí.

V pátek 6. 9. se uskutečnila tradiční výprava do Lipek. Je to vždy první společná akce naší školy a hlavně první velká školní výprava pro prvňáčky, kteří se zde seznamují se staršími kamarády. Počasí nám přálo a tak jsme si celé dopoledne skvěle užili. Samozřejmě nechybělo ani tradiční opékání buřtů.

Aby mohla být rozdělena první třída na A. a B., museli se dvě třídy třetáků spojit v jednu třídu čtvrtáků. Vymysleli na to i krásný pokřik.

Áčko - Béčko rušíme!!!
 Novou třídu tvoříme!
 Je to parta kluků, holek,
 Ted' tvoříme jeden spolek!
 Je z nás od ted' jedem tým:
 4. třída, Mirka s ním!

Na začátku druhého školního týdne propojili páťáci hodiny ČJ, M, TV, VL a PČ tématem „pyramidy.“

Úvodní hodina tělesné výchovy ve druhé třídě byla plná energie a zábavy! Nejvíce děti nadchla hra na kraba, při které se všichni skvěle bavili a hodinu si užili na maximum, a to jak žáci, tak i pan učitel.

Třetíáci se zúčastnili vzdělávací aktivity v Komunitním centru sv. Ludmily na Tetíně. Zážitek formou jim bylo přiblíženo dílo a život Jana Amose Komenského.

V sobotu 14. 9. 2024 se uskutečnila od 15:00 hodin v Kulturním domě ve Tmaň charitativní akce Den pro útulky, během které se dražily obrázky dětí ze ZŠ a MŠ Tmaň na podporu zvířat v útulcích. Celkem se podařilo vydražit obrázky za krásných 1 610 Kč. Poděkování patří všem dětem za jejich úžasné výtvořky a příspěví k této dobré věci!

V úterý 24. 9. si prožili také naši čtvrtáci nádherné dopoledne v Komunitním centru na Tetíně a jeho okolí s Janem Amosem Komenským. Počasí jim sice moc nepřálo, přesto se program všem velice líbil.

Kolektiv ZŠ Tmaň

Mateřská škola

Po letních prázdninách jsme se opět sešli ve školce. Ze Sluníček se stali Motýlci, z Koťátek Sluníčka a dorazili k nám noví malí kamarádi, ze kterých jsou teď Koťátka. Zvykáme si na pravidla třídy, seznamujeme se s novými kamarády, hrajeme nové hry a učíme se nové věci. Poznáváme školku i okolí a větší kamarádi učí menší děti, jak správně dodržovat bezpečnost na vycházkách.

Na začátku školního roku jsme byli pozváni na zmrzlinu do restaurace Kulturák. Všichni jsme si na ní moc pochutnali. A tímto děkujeme za krásný - sladký zážitek

Paní učitelky tradičně, jako každé září, dětem zahrály loutkové divadlo. Kašpárek se dětí ptal, jestli chodí do divadla a zda znají pohádky. Jako odměnu jim přinesl pohádku – O Koťátku, které zapomnělo mňoukat. Dětem se pohádka moc líbila a společně si zážitek užily.

Během září jsme si povídali o pracích na poli, na zahradě. Hráli jsme pohádku „O řepě“. Učili jsme se nové básničky a písničky k danému tématu.

Děti ze 3 třídy ochutnávaly ovoce a zeleninu a upekly si jablečné šátečky na kterých si moc pochutnaly.

Společně objevujeme kouzlo barevného podzimu.

Kolektiv MŠ Tmaň

SDH

Memoriál zasloužilých hasičů

Na sobotu 5. října byl naplánován Memoriál zasloužilých hasičů ve Tmani. Po třinácté hodině dorazila na hasičský areál za koupalištěm družstva přespolních sborů z Jánské, Bavoryně, Počapely a Bohutína. Neodradilo je ani typicky podzimní počasí. A tak při drobném mrholení mohla od 14 hodin odstartovat naše již tradiční soutěž v netradiční štafetě a požárním útoku. Letos se bohužel do soutěže nepřihlásilo žádné družstvo žen, a tak se soutěžilo pouze v kategorii mužů. Ještě před samotným hasičským kláním se družstva na nástupu seznámila s podmínkami soutěže a minutou ticha byla uctěna památka zesnulých členů sboru, na jejichž počest se tato soutěž pořádá. Soutěž proběhla v přátelském duchu, bez zranění a při dobré náladě všech účastníků, avšak za minimální účasti tmaňských obyvatel.

Po vyhodnocení soutěže se všechny zúčastněné sbory ještě sešly při drobném občerstvení pod letos nově vybudovaným přístřeškem a pohovořily nejen o záležitostech sportovních a hasičských.

Věříme, že i příští rok se minimálně v tomto soutěžním počtu znovu sejdeme. A jak to vlastně dopadlo?

Putovní pohár letos převzali hasiči z SDH Bavoryně, kteří si velmi rychlým útokem a povedenou štafetou zasloužili 1. místo.

Celkové pořadí letošního memoriálu:

1. **SDH BAVORYNĚ**
2. **SDH TMAŇ**
3. **SDH JÁNSKÁ**
4. **SDH BOHUTÍN**
5. **SDH POČAPLY**

autor Martina Ježková

Z DĚNÍ V OBCI

Obec Tmaň přijímá žádosti na bydlení v pečovatelském domě ve Tmani, na adrese Sídliště 190, Tmaň, okr. Beroun.

Žádost je možné stáhnout na stránkách obce: www.obectman.cz

V pečovatelském domě se nachází 10 bytových jednotek o velikosti 1+1, z toho 5 bytových jednotek je bezbariérových. Tyto byty mají samostatnou koupelnu s WC, předsiň, pokoj a oddělenou kuchyň. Dalších 25 bytových jednotek je o velikosti garsoniéra, mají samostatnou koupelnu s WC, předsiň a pokoj s kuchyňským koutem. Každý byt má svůj vodoměr, elektroměr, měřič tepla a domácí telefon.

Byty jsou určeny pro seniory a seniorky, pro osoby se sníženou soběstačností, osobám zdravotně postiženým, závislým na pomoci jiné fyzické osoby dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, osobám, které se cítí osaměle, ale které nepotřebují komplexní zdravotní péči.

V domě je poskytována terénní pečovatelská služba.

Celý objekt je vytápěn plynovou kotelnou. Nachází se zde také výtah.

Společné prostory pečovatelského domu jsou bezbariérové.

V DPS se dále nachází společenská místnost s kuchyňkou pro setkávání klientů a provozní zázemí pečovatelské služby – kancelář a pracoviště pečovatele, prádelna a sušárna, kotelna, úklidové místnosti a sklady.

Bližší informace je možné získat na Obci Tmaň u paní Petry Vinšové,
mobil 733 645 455, pevná linka 311 689 874, nebo přímo v DPS Tmaň.

RESTAURACE KULTURÁK

Nový začátek, nové zážitky! Připravte se na kulinářský zážitek. Restaurace Kulturák otevírá své dveře pod novým vedením 8. října 2024.

Naši noví provozovatelé přinášejí nové menu, ale také srdečnou atmosféru, která vás přiměje cítit se jako doma. Ať už plánujete dětskou oslavu, svatbu, nebo jen chcete vyrazit na dobrý oběd, Kulturák je místem, kde najdete vše pod jednou střechou.

Přijďte a ochutnejte to nejlepší z naší kuchyně. Vychutnejte si sportovní přenosy na velkoplošné obrazovce nebo si zarezervujte prostor pro vaši speciální akci. Každý detail je u nás důležitý, protože vaši spokojenost stavíme na první místo.

Nenechte si ujít příležitost být součástí nové kapitoly restaurace Kulturák. Těšíme se na vaši návštěvu a věříme, že se k nám budete rádi vracet.

Pokud vás tato novinka zaujala, sdílejte ji s přáteli, ať se i oni mohou těšit na nové dobrodružství v Kulturáku!

Srdečně vás zvou Jan Procházka a Michal Rus.

Otevírací doba:

Po: ZAVŘENO

Út: 11:00 - 22:00

St: 11:00 - 22:00

Čt: 11:00 - 22:00

Pá: 11:00 - 23:00

So: 11:00 - 23:00

Ne: 11:00 - 21:00

KULTURA

TJ VČS TMAŇ

ve spolupráci s ostatními spolky pořádá

TMAŇSKOU TANEČNÍ POSVÍCENSKOU ZABAVU

K tanci a poslechu hraje kapela **MELODY MIX**

Slosovateľné vstupné.

Bohatá tombola a **dražba** retro dresu TJ VČS Tmaň.

19.října 2024 - 20:00

Kulturní dům, Tmaň

Vstupné 150,-

Prodej vstupenek a rezervace
stolů na obecním úřadě.

INFO OBCE

Pohotovostní služby zubních lékařů

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou **v říjnu 2024** zajišťovány na Berounsku a Hořovicku **v době od 08:00 – 11:00 hodin** takto:

Termín	Zubní lékař / adresa ordinace	Telefon
12.+13.10.2024	Dr. Krůta Václav Beroun, Havlíčkova 113	311 625 901
19.+20.10.2024	Dr. Kurtáková Katarína Beroun – Závodí, Pod Haldou 64	311 621 973
26.+27.10.2024	Dr. Lavgaev Matsak Beroun, Plzeňská 1880	773 852 777
28.10.2024	Dr. Mynko Leonid Beroun, Plzeňská 1880	702 067 787

A něco málo pro naše mozkové závity...

			8	4			9	
								2
				2		4	1	3
4				3	8	9		
	7						2	
		3	9	1				5
8	3	5		9				
9								
	1			8	3			

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531
Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 00233901. Internetové stránky: www.obectman.cz.

Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: ou@obectman.cz.

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv ve složení:

Frühling Jaromír, Vinšová Petra, Rysová Kateřina, Foltýnová Petra.

Redakční uzávěrka vždy 30. na příští měsíc.

Toto číslo vyšlo 7.října 2024

Cena výtisku: 5,- Kč